

การกระจายความรู้ของอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลเมืองหนองปรือ (ชลบุรี) ว่าด้วย
เรื่องการใช้สมุนไพรฟ้าทะลายโจรเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรคโควิด-19
Knowledge Dissemination of Civil Defense Volunteers in Nong Prue
Municipality (Chonburi) in Relation to Using Kariyat Herb for Boosting
Immunity against Covid-19

จรัสศรี รูปขำดี*

Jarassri Roopkumdee*

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก*

Pacific Institute of Management Science*

บทคัดย่อ

บทความนี้ต้องการฉายปรากฏการณ์วิธีการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกระจายความรู้เชิงวัฒนธรรมของการแพทย์แผนไทยภายใต้วาทกรรม “อาหารเป็นยา” โดยมีอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลเมืองหนองปรือเป็นตัวขับเคลื่อนกระบวนการส่งต่อความรู้ให้กับประชาชน เช่นการใช้ “สมุนไพรฟ้าทะลายโจร” ในการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันโรคในช่วงการระบาดของโรคติดต่อโควิด - 19 ร่วมกับพนักงานสาธารณสุขประจำตำบล มีบทบาทสำคัญในการส่งต่อความรู้เชิงสุขภาพขั้นปฐมภูมิเพื่อป้องกันโรคติดต่อทำให้ประชาชนมีภูมิคุ้มกันโรค มีความเชื่อมั่น เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสมุนไพรภายในท้องถิ่นแทนการใช้ยาและวัคซีนที่ยังไม่มีการนำมาใช้กับมนุษย์ การใช้ทรัพยากรภายในท้องถิ่นจึงมีความสำคัญต่อประชาชนที่ยังขาดความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรฟ้าทะลายโจร ตามที่การแพทย์แผนไทยออกแถลงการณ์เกี่ยวกับ สารที่มีฤทธิ์ต้านเชื้อโรคบางชนิดในสมุนไพรฟ้าทะลายโจรที่มีส่วนช่วยยับยั้ง และมีสารประกอบเป็นยาเสริมภูมิคุ้มกันโรคได้เพื่อทดแทนการขาดแคลนการเข้าถึงยาในภาวะวิกฤติโรคระบาดโควิด -19

คำสำคัญ: ฟ้าทะลายโจร, การแพทย์แผนไทย โควิด -19.

Abstract

This article portrays a phenomenon in which individuals were encouraged to take part in disseminating culture-based knowledge on Thai traditional medicine under the “Food as Medicine” discourse, with the leading role of civil defense volunteers of Nong Prue Municipality in the knowledge transfer process relating to Kariyat herb that can help strengthen one’s immunity during the Covid-19 pandemic. Collaborating with Nong Prue public health personnel, the civil defense volunteers play a vital role in extending knowledge about primary health care in order to prevent contagious diseases, to boost one’s immune system, and to assure the public of the beneficial use of local herbal plants in replace of medicines and vaccines that have not yet been tested on humans. Utilizing local resources becomes important for those lacking knowledge on Kariyat herb which, according to the Thai traditional medicine’s claim, contains substances that inhibit the contagion of diseases and build up one’s immune system while in shortage of medicines during the critical situation due to Covid-19 pandemic.

Keywords: Kariyat Herb, Thai Traditional Medicine, Covid-19

บทนำ

โลกทัศน์ทางสุขภาพเป็นการเมือง เหตุผลในการวิเคราะห์ที่อยู่ในเนื้อหา (จรัสศรี รูปขำดี, 2019) ทุนและผลประโยชน์ของการแพทย์วิทยาศาสตร์กำกับการแพทย์แผนไทยตลอดช่วงเวลา 100 ปีรวมถึงในช่วงโควิด 19 มากอย่างเห็นชัด การแพทย์แผนไทยไม่สามารถชี้ทางให้ประชาชนเห็น “อำนาจชีวะ” ที่อาศัยอยู่ในรูปแบบการแพทย์แผนปัจจุบันได้ วาทกรรมของการแพทย์แผนไทยในบริบทวัฒนธรรมจึงใช้อำนาจอิสระผ่านสื่อเพื่อแสดงความรู้ การมีอยู่ และการดำรงอยู่ของความรู้ที่มีอยู่ภายในภาวะแวดล้อมของธรรมชาติ ถึงแม้การแพทย์แผนไทยจะไม่สามารถเอาชนะการต่อรองผลประโยชน์ในตลาดยาได้ในกรณีความพยายามนำเสนอ “ความรู้ในยาสมุนไพรฟ้าทะลายโจร” หรือในทางกลับกันยังไม่สามารถยึดโยงกับประชาชนเพียงพอเพื่อที่จะทำให้ประชาชนเลือกการรักษาได้อย่างเชื่อมั่นได้ทั้งหมด อันเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความรู้ในทางวิชาการ ไม่มีการวิจัยเชิงประจักษ์ในสมุนไพรฟ้าทะลายโจรอย่างเป็นระบบ ตรงกันข้ามการใช้ประโยชน์จากสารสกัดจากฟ้าทะลายโจรในทางเภสัชกรรมถูกตีกรอบไว้เพียงหลอดทดลอง ความรู้ในทางตำรับยาเกี่ยวกับการแพทย์พื้นบ้านเรื่อง “สมุนไพรฟ้าทะลายโจร” จึงยังขาดการยืนยันในงานวิจัย

แถลงการณ์การค้นพบยาต้านไวรัสจากสมุนไพรฟ้าทะลายโจรในช่วงวันที่ 26 เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2020 ซึ่งเป็นช่วงวิกฤติโควิด 19 ระบาดหนักอย่างรุนแรง ระบบการป้องกันโรคระบาดของกระทรวงสาธารณสุขยังไม่สามารถค้นพบวัคซีนป้องกันการติดเชื้อโควิด 19 แต่เมื่อวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2020 รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยออกมาประกาศให้ความรู้กับประชาชนเรื่อง “6 ข้อน่ารู้โควิดไวรัสกับฟ้าทะลายโจร” แพทย์หญิงสุภาพร ปิติภรณ์ ผู้อำนวยการศูนย์การแพทย์แผนไทยของโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรตอบรับคำแถลงยืนยันสรรพคุณ “ฟ้าทะลายโจร” มีสรรพคุณเป็นยาต้านไวรัสได้ จากความรู้ดังกล่าวได้ประกาศต่อประชาชน ยกย่องยาต้านฟ้าทะลายโจรสามารถต้านการติดเชื้อโควิด 19 เป็นอำนาจชีวะ (Foucault Michel, 1973) ทันทที ความรู้เรื่องฟ้าทะลายโจรจึงเป็น “วาทกรรม” ซึ่งภายหลังการประกาศภายในหนึ่งอาทิตย์ ส่งผลให้ประชาชนตามประกาศโดยการประกาศนี้ส่งผลให้ “ยาชาตตลาด” ระบบเศรษฐกิจยาสมุนไพรต้านไวรัสได้จึงเป็นที่รู้จักเพิ่มขึ้น แบบก้าวกระโดดจากยาสมุนไพรชนิดนี้ แต่ไม่พบการยืนยันสรรพคุณจากการแพทย์พื้นบ้าน ดังนั้นส่งผลให้ “ฟ้าทะลายโจร” ยาบรรจุนเสร็จ ชาติตลาดประชาชนตามซื้อมาเก็บไว้รับประทานเพื่อเป็นยาต้านไวรัสโควิด 19 ได้รับผลประโยชน์ร่วมจากการประกาศ “ความรู้” จาการรองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทย และการแพทย์ทางเลือกตามประกาศในวันดังกล่าว

ปรากฏการณ์นโยบายรัฐเชิงสุขภาพผลักดันให้ทุกภาคส่วนในองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น (วุฒิชชาติ สุนทรสมัย, และ ปิยะพร ธรรมชาติ, 2016) ขานรับและสนองรับประกาศคำสั่งเดียวกันเพื่อรวมตัวกันกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขอยู่ตามจุดตรวจปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบเพื่อให้งานอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนของเทศบาลเมืองหนองปรือมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือประชาชนเต็มกำลัง บทบาทการกระจายความรู้เกี่ยวกับป้องกันภัยโรคระบาดในความเชื่อของประชาชนผ่านการรับรองจากระบบสาธารณสุขในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลผลจาก “คำประกาศ” จากโรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศรสามารถสร้างกระแสความเชื่อมั่นให้กับประชาชนได้ในขณะนี้จึงเป็นผลประโยชน์ร่วมกัน

ปัญหาของประชาชนต่อการรับรู้ในวิธีการกระจายความรู้ในปัจจุบัน บริบทเชิงวัฒนธรรมการแพทย์แผนไทยต่อสมุนไพรฟ้าทะลายโจรจึงกลายเป็นความรู้โน้มน้าว ตามสื่อ ในมุมมองของอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลเมืองหนองปรือจึงมิใช่การรับรู้ความรู้จริงที่เกิดจากการศึกษา แต่เป็นการห้อยกระแสตามสื่อแบบความรู้

ของประชาชน ปรากฏการณ์ดังกล่าวจึงมีลักษณะลมพัดใบไม้แห้ง เมื่อสื่อบุกรุกประโคมข่าวว่าสิ่งใดเป็นที่นิยมในช่วงเวลานั้นประชาชนวิ่งตามไปสักพักจากนั้นเมื่อสื่อได้รับการโจมตี หรือ เรียกว่า การ “ตีข่าว” จากอีกกลุ่มที่เสียประโยชน์หรือการเสียดุลอำนาจวิทยาศาสตร์ที่ฉ้อฉล (fraudulent science) ให้ประชาชนผจญภัยทางการแพทย์ (นฤพนธ์ ด้วงวิเศษ, 2018) เมื่อเกิดวิกฤตศรัทธาฟ้าทะลายโจรขาดตลาด หรือมีนักวิชาการที่ขาดความรู้เกี่ยวกับสมุนไพรฟ้าทะลายโจรออกมาวิพากษ์ วิเคราะห์ตัวยาสสมุนไพรจึงทำให้เกิดปัญหาเชิง “บริบทวัฒนธรรมการแพทย์แผนไทย” ต่อประชาชนทางตรง ดังนั้นจากการศึกษาวิจัยตลอดระยะเวลาในประวัติศาสตร์การแพทย์แผนไทยจึงเป็นบริบททางการเมืองเรื่องยาร่วมสมัยกับยุคโรคระบาด โควิด - 19 เช่นกัน

การมีส่วนร่วมระหว่างอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเทศบาลเมืองหนองปรือ กับ ประชาชนเป็นพฤติกรรมที่อยู่ระหว่างผลประโยชน์ร่วมของกลฉ้อฉลทางสุขภาพด้วย มิติการต่อสู้เรื่อง “ความรู้” ผลประโยชน์ทางเลือกทางสุขภาพของประชาชนภายในคนเดียวกัน เมื่อการทำให้ประชาชนเชื่อว่า “สมุนไพรฟ้าทะลายโจร” ด้านไวรัสโควิด 19 ได้ ในวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ.2020 และต่อมาอีกหนึ่งสัปดาห์มีข้อโต้แย้งจากคนกลุ่มในองค์กรสาธารณสุขเดียวกันออกมาโต้แย้งความรู้เกี่ยวกับสรรพคุณ “สมุนไพรฟ้าทะลายโจร” ต่อประชาชนในทิศทางตรงกันข้าม การสร้างความสับสนในบริบทดังกล่าวจึงเป็นปัญหาภายใต้การกดทับทางวาทกรรมผ่านพฤติกรรมบุคคล เช่นการชี้ให้เห็นถึงภาพของข่าว “การแถลงการณ์” ของ นพ.ปราโมทย์ เสถียรรัตน์ รองอธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกต่อประชาชนในวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2020 ถึงสารด้านไวรัสโควิด 19 ในฟ้าทะลายโจรที่มีฤทธิ์ในเชิง Antiviral broad-spectrum กับประชาชน 10 คน ที่มีสุขภาพดีมารับประทานยา “ฟ้าทะลายโจร” และอยู่ในโรงพยาบาล 5 วัน จากนั้นเขาเข้าร่วมในสังกัดจากกลุ่มตัวอย่าง ไปใส่เชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ (Covid-19) จากแถลงการณ์เกี่ยวกับเรื่องนี้ทำให้ประชาชนตื่นตัวติดตามตลาดยา ร้านขายยาขายหมด ผลกระทบที่ตามมาคือ ยาสสมุนไพรฟ้าทะลายโจรขาดตลาด

วัฒนธรรมการส่งต่อความรู้จากฐานสู่ฐานของการแพทย์แผนไทยประสบความสำเร็จเชิงนโยบาย การยืนยันความรู้เมื่อปรากฏข่าวในสื่อสาธารณะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้บริบททางวาทกรรมเมื่อวานเชื่อว่าสมุนไพรฟ้าทะลายโจรป้องกันโรคโควิด 19 ได้ และในช่วงเวลาเดียวกันเริ่มทำให้ประชาชนลังเลต่อบทบาทของยาสสมุนไพรฟ้าทะลายโจรในอีกมิติหนึ่งที่เป็นบริบททางวิทยาศาสตร์ของการแพทย์แผนปัจจุบัน และ จากปรากฏการณ์ดังกล่าวนี้เองในทางเศรษฐศาสตร์การเมืองจึงเป็นการต่อสู้กันทางวาทกรรม ภายใต้บริบทการเมืองเรื่องยา ต่อปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ผลการสนับสนุนความเชื่อ และการวิพากษ์ความรู้จึงเป็นตัวชี้วัดที่ชี้ให้เห็นถึงความไม่มั่นคงและผลกระทบต่อการบริหารจัดการเชิงนโยบายการแพทย์แผนไทยล้มเหลวเมื่อการทำให้ประชาชนไม่สามารถเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ และ วัฒนธรรมทางสุขภาพปฐมภูมิที่ผูกติดกับการสื่อสาร ประชาชนยังขาดความเชื่อมั่นและห้อยชีวิตที่เลือกได้ไว้กับระบบยาหอในร้านขายยา ประชาชนที่มีต้นทุนต่ำสามารถหาซื้อสมุนไพรอัดเม็ดจากร้านขายยาในตลาดนาเกลือ การจำหน่ายสมุนไพรอัดเม็ดจำนวน 60 เม็ดราคา 20 บาทซึ่งทางร้านขายต่ำกว่ายาโรงพยาบาลบางละมุง และในช่วงโควิด 19 ร้านขายยาในตลาดนาเกลือยังได้รับผลกระทบขาดตลาดในภาวะวิกฤตโรคระบาดโควิด 19 เช่นกัน จากปรากฏการณ์ข้างต้นเป็นการยืนยันตามรองศาสตราจารย์ ดร.ภญ.นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ ประธานวิทยาลัยเภสัชกรรมสมุนไพรแห่งประเทศไทยที่ปรึกษาสำนักงานข้อมูลสมุนไพร คณะเภสัชศาสตร์ มหิดล กล่าวไว้เช่นกันเรื่องยาขาดตลาดซึ่งไม่เคยมีปรากฏมาก่อนเลยในประวัติศาสตร์การแพทย์แผนไทยเป็นเรื่องน่ายินดีสำหรับการกระจายความรู้เกี่ยวกับสมุนไพร “ฟ้าทะลายโจร”

ลักษณะพื้นที่เพาะปลูกทางการเกษตรมีผลต่อการแพทย์พื้นบ้านจากการลงพื้นที่ปฏิบัติการอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในช่วงวิกฤตโควิด -19 การมีส่วนร่วมในการปรับภูมิทัศน์บริเวณโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองปรือพบว่า การปล่อยให้สวนสมุนไพรทิ้งรกร้างขาดการดูแลไม่สามารถทำให้ประชาชนสามารถเห็น

ประโยชน์ต่อการศึกษาเกษตรเชิงสุขภาพได้ทั้ง ๆ พื้นที่ว่างเปล่าบริเวณโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลควรให้ความสำคัญในเรื่องสมุนไพรในยาหลักแห่งชาติจากการศึกษาพบว่า (ทิพวัลย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย, สุมาลี เหลืองสกุล, 1988) ได้ศึกษาประโยชน์ในต้นฟ้าทะลายโจรยังพบว่าพืชชนิดนี้เป็นสมุนไพรที่ชาวจีน อินเดีย ชวา นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายในการรักษาโรคติดเชื้อ ระวังการอักเสบแก้หัวตรวมถึงเป็นยาเจริญอาหารโดยไม่ต้องมีสมุนไพรอื่นมารวมด้วยจากข้อมูลทางกายภาพชี้ให้เห็นว่ามีการทดลองใช้ฟ้าทะลายโจรมาก่อนและมีงานวิจัยที่เป็นประโยชน์ที่สามารถแก้ท้องร่วง และ ไข้หวัด การยืนยันสรรพคุณของฟ้าทะลายโจรสามารถนำมารักษาโรคได้ในโรคที่มีเชื้อแบคทีเรีย การมีส่วนร่วมในการศึกษาความรู้เกี่ยวกับการใช้พื้นที่ว่างเปล่าเพื่อช่วยพัฒนาการแพทย์พื้นบ้านให้เป็นประโยชน์จากการใช้พื้นที่เกษตรสมุนไพรภายในโรงพยาบาลกับงานอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตำบลหนองปรือสามารถพัฒนาให้เป็นรูปธรรมจากเหตุผลประกอบการอธิบายวิธีการกระจายความรู้เชิงสุขภาพตามนโยบายภาครัฐในส่วนนี้สำคัญ

การแพทย์ปฐมภูมิหน่วยงานโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลควรสนับสนุนงานการแพทย์พื้นบ้านซึ่งเรียบง่ายในการส่งต่อความรู้ให้กับประชาชนผ่านเกษตรสมุนไพรในท้องถิ่นเช่น การอธิบายวิธีการเข้าถึงรูปแบบการใช้ประโยชน์ในการอาศัยสรรพคุณของฟ้าทะลายโจรรักษาโรคติดเชื้อแก้ทางเดินอาหารอักเสบ แก้หวัด แก้ท้องอืด แก้ปวดอักเสบ และ แก้อาการท้องเดิน โดยใช้ต้นแห้งประมาณ 1-3 กำมือ เอามาหั่นแล้วต้มน้ำดื่ม ส่วนเป็นยาแก้ไข้ให้ใช้ครั้งละ 1 กำมือ ต้มกับน้ำดื่มเวลามีอาการ หรือ ก่อนอาหาร เข้าเย็น ส่วนใบใช้รักษาแผลน้ำร้อนลวก แก้ไฟไหม้ โดยการนำมาบดผสมกับน้ำมันพืชใช้ทาตรงบริเวณที่เป็นแผล ซึ่งการมีส่วนร่วมงานอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ต้องทำหน้าที่ป้องกันภัยพิบัติที่เกิดจากไฟไหม้ น้ำร้อนลวก ไฟลวกตามร่างกาย ควรมีความรู้ในการใช้ทรัพยากรทางสุขภาพร่วมกันกับระบบสุขภาพในท้องถิ่นร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลหนองปรือ และควรได้รับการสนับสนุนให้ความรู้เพื่อปฏิบัติ “ความรู้ปฏิบัติ” นั้นสามารถนำมาพัฒนาปรับให้เป็นประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม และควรได้รับการสนับสนุนให้เป็นข้อมูลพื้นฐานในหน่วยงานซึ่งสามารถนำมาใช้ได้ทันทั่วทั้งที่เมื่อเกิดอุบัติเหตุภายในหน่วยงาน หรือ ในขณะปฏิบัติหน้าที่ ที่เกิดขึ้นอย่างเป็นปัจจุบัน

การบริหารจัดการการแพทย์เชิงสุขภาพกับการเสริมสุขภาพในกรณีประชาชนในพื้นที่ ชุมชน ท้องถิ่น ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในกรณีศึกษาประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือมีเขตติดต่อกับทะเล ประชาชนบางส่วนมีอาชีพเสี่ยงต่อการติดต่อกับโรคเช่น โรคที่เกิดจากการอักเสบ อาหาร บัคทีเรียที่มาจากอาหารทะเล ท้องเสียเฉียบพลัน จากสัตว์น้ำเศรษฐกิจ (กิตติมา วานิชกุล, 2010) ประชาชนรอบเขตเมืองหนองปรือ และบริเวณใกล้เคียงเป็นพื้นที่เศรษฐกิจ ชุมชนหนาแน่นพื้นที่ระบบบริหารจัดการชุมชนมีความหลากหลายการสัมผัสกับกลุ่มผู้ผลิตซึ่งเป็นผู้จำหน่ายสัตว์เศรษฐกิจ สัตว์น้ำ ที่มาจากอาหารทะเลสามารถเกิดโรคติดต่อมีความเป็นไปได้ จากการลงพื้นที่พบว่าสัตว์น้ำ และ สัตว์เศรษฐกิจบริเวณใกล้เคียงกับชุมชน ตลาด แหล่งท่องเที่ยวอาหารทะเล เป็นแหล่งที่มีอยู่ภายในพื้นที่ชุมชน ในกรณีการมีส่วนร่วมในการนำผลผลิตจากฟ้าทะลายโจรมาช่วยส่งเสริมสุขภาพของสัตว์น้ำในการเน้นการใช้สมุนไพรชนิดหาง่ายเพื่อการประยุกต์ใช้ในอนาคตโดยมีงานวิจัยรองรับแล้วโดย ผลการวิจัยใช้ทดลองสมุนไพร สองชนิดประกอบด้วย ขมิ้นชันซึ่งมีกลุ่ม Curcuminoids มีฤทธิ์ในการต้านเชื้อแบคทีเรียและเชื้อรา สมานแผล ป้องกันการเกิดแผลในกระเพาะอาหาร ต้านการอักเสบชนิดต่าง ๆ ทั้งชนิดเฉียบพลันและชนิดเรื้อรัง และ ฟ้าทะลายโจร ซึ่งเป็นสมุนไพรที่มีสารประเภท Lactone ชื่อ Andrographoline มีฤทธิ์ในการรักษาโรคติดเชื้อแบคทีเรียที่ทำให้เกิดอาการท้องเสีย และ หลอดลมอักเสบ ดังนั้นในท้องถิ่นใดเมื่อมีสัตว์เศรษฐกิจ เช่น กุ้ง ที่อาจมีการติดเชื้อแบคทีเรีย โรคที่ทำให้ความเสียหายมาสู่คน และ ประชาชนภายในท้องถิ่นที่ได้รับผลกระทบจากแบคทีเรียที่มากับกุ้ง ปลานิล เมื่อมีความรู้เกี่ยวกับ “ฟ้าทะลายโจร” และ มีการบริหารจัดการในการใช้ทรัพยากรยังประโยชน์สูงสุดจากการส่งเสริมความรู้ดังกล่าว การทำเกิด

ชรยั่งยืน การมีส่วนร่วมของประชาชน งานอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ร่วมกันส่งเสริมสารเสริมสุขภาพการนำงานวิจัยมายืนยันองค์ความรู้ การนำงานวิจัยมาสร้างนวัตกรรมในรูปแบบอุตสาหกรรมท้องถิ่นเชิงสุขภาพจะเป็นวิธีการบริหารจัดการสุขภาพที่เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ท้องถิ่น และ การใช้ทรัพยากรที่หาง่าย สะดวก ประหยัด ปลอดภัยและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและที่สำคัญไม่ซับซ้อนและเป็นประโยชน์ต่อความมั่นคงในห่วงโซ่เศรษฐกิจที่สำคัญภายในชุมชนและการบริหารจัดการท้องถิ่นอย่างยั่งยืน

นโยบายภาครัฐเป็นส่วนหนึ่งของแพทย์ที่ต้องใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 อย่างน้อยรวมถึงแผนพัฒนาในฉบับที่ 11 ยังกล่าวถึงการเกษตรยั่งยืนเรื่องการใช้พื้นที่ ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์มากที่สุดรวมถึงท้องถิ่นสามารถมีนโยบายโดยใช้ระบบเกษตรแบบยั่งยืน (Sustainable Agriculture) พืชสมุนไพรที่เป็นพืชที่มีการเจริญเติบโตในทุกภาคของประเทศไทยและยอมรับให้เป็นยาหลักแห่งชาติที่มีคุณค่าต่อมนุษย์ทั้งด้านอาหาร และ ด้านเภสัชวิทยามีการศึกษาอย่างกว้างขวางและเกิดประโยชน์ต่อสังคมและเศรษฐกิจของชาติอย่างมาก (วีรพงษ์ อินทร์ทอง, 1998)

บทสรุป

ในทางเภสัชกรรมของไทยยังไม่สามารถยอมรับว่า สมุนไพรฟ้าทะลายโจร สามารถนำมารักษาโรคติดเชื้อที่เรียกว่า “Covid – 19” ได้แต่ในทางกลับกันมีการศึกษาวิจัยเป็นที่ยอมรับในด้านการเกษตร การใช้สมุนไพรเป็นส่วนเสริมเพื่อป้องกันโรคแบคทีเรีย ทั้งในสัตว์เศรษฐกิจ และ เป็นด่านหน้าเพื่อปกป้องห่วงโซ่อาหารก่อนมาถึงผู้บริโภค ประโยชน์จากฟ้าทะลายโจรในเชิงสุขภาพเป็นยาแก้ไอหวัด และเป็นยาหลักแห่งชาติมีการศึกษาวิจัย และ ผ่านการใช้ประโยชน์เป็นที่ยอมรับกันเป็นสากล และ ในระบบสุขภาพปฐมภูมิแต่เนื่องจากการจะใช้สมุนไพร “ฟ้าทะลายโจร” ให้เป็นยาป้องกันโรคระบาด โควิด – 19 นั้นยังไม่เป็นที่ยอมรับและยังไม่มี การวิจัยตามหลักวิทยาศาสตร์เป็นที่ประจักษ์ แต่อย่างไรก็ตาม การกระจายความรู้เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ปฐมภูมิ ในภาวะการขาดแคลนยา ภาระการเข้าถึงยาของประชาชนในยามยาก ภาวะวิกฤตเช่นนี้ การนำสมุนไพรในท้องถิ่นเข้ามาช่วยสร้างภูมิคุ้มกันโรคติดต่อ และ เพื่อให้การใช้สมุนไพรเป็นที่ยอมรับทางสังคม การแพทย์ในระบบสาธารณสุข พืช สมุนไพรฟ้าทะลายโจรควรได้รับความเป็นธรรมในการนำมาใช้ประโยชน์เชิงสุขภาพอย่างแท้จริง เพื่อให้ประชาชนยอมรับ และ การใช้เพื่อเป็นทางเลือกเสริมในการ “ป้องกันโรค” จากเชื้อแบคทีเรีย หรือเป็น สารเสริม สำหรับการป้องกันการเป็นโรคที่อุบัติใหม่ในการยืนยัน “ประโยชน์” ในกลุ่มโรคไข้หวัด เป็นต้น

การแพทย์แผนไทยใช้ยาสมุนไพรฟ้าทะลายโจรในบัญชียาหลักแห่งชาติแต่ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ และ ยังคงไม่ได้รับความเป็นธรรมในการส่งต่อความรู้เชิงสุขภาพอย่างทั่วถึง และ ครอบคลุมประโยชน์ แต่ความจริงในทางสังคมศาสตร์ ฟ้าทะลายโจรมีประโยชน์อย่างแพร่หลาย เมื่อชุมชนอยู่ในระบบนิเวศทางสุขภาพที่เหมาะสม มีสมุนไพรอยู่ในพื้นที่ ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง สิ่งเหล่านี้สามารถเรียกได้ว่า “ภูมิคุ้มกันโรค” เมื่อการใช้สมุนไพรฟ้าทะลายโจรที่เริ่มต้นจากห่วงโซ่อาหารสามารถชี้ให้เห็นถึงระบบภูมิคุ้มกันโรค ฟ้าทะลายโจรสามารถเป็นยาที่สร้างภูมิคุ้มกันโรคได้

ภายใต้การศึกษาวาทกรรมจากเรื่องราวต่าง ๆ ในงานวิจัยที่เกี่ยวข้องหลายเรื่อง การทบทวนวรรณกรรมมีส่วนช่วยให้องค์ความรู้เกี่ยวกับการใช้สมุนไพรเป็นวิชาการในทางสังคมศาสตร์ และมีการยืนยันผลงานวิจัยในหลายกลุ่ม รวมถึงการเกษตรเชิงสุขภาพมีการใช้ประโยชน์จากฟ้าทะลายโจรเป็นที่ยอมรับในหลายประเทศ เช่น จีน อินเดีย ชาว ถึงเวลาแล้วที่ฟ้าทะลายโจรจะเป็นกุญแจสำคัญในการช่วยให้มนุษยชาติพ้นจากสภาพล้มละลายทางเศรษฐกิจ โดยการนำฟ้าทะลายโจรมาอยู่ในระบบเกษตรเชิงสุขภาพ และประกาศการปฏิบัติการ การ

กระจายความรู้ในชุมชน เพื่อเสริมสร้างสารเสริมอาหาร และ นำความรู้จากสมุนไพรฟ้าทะลายโจรกับงานอาสาพัฒนาชุมชน การให้ความรู้ทุกระดับ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการในระบบสุขภาพในท้องถิ่น การยอมรับจากสังคมอย่างจริงจังผ่านการกระจายความรู้อย่างถูกต้องและเป็นธรรม เพื่อให้ “ความรู้” จากการศึกษานี้เป็นวิธีการบริหารจัดการชุมชนได้อย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

- ทิพวัลย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย และ สุมาลี เหลืองสกุล. (1988). **ฤทธิ์ของสารสกัดจากฟ้าทะลายโจรในการยับยั้งการเจริญของแบคทีเรีย**. วารสารวิทยาศาสตร์ มศว ปีที่ 4 (1988) ฉบับที่ 2.
- วีระพงษ์ อินทร์ทอง. (1998). **การวิเคราะห์การเติบโตของฟ้าทะลายโจร ภายใต้สภาพแวดล้อมพิษณุโลก**. สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- กิตติมา วาณิชกุล. (2010). **บทบาทของสารสกัดขมิ้นชัน (*Curcuma longa* Linn.) และฟ้าทะลายโจร (*Andrographis paniculata* Wall. Ex Nees) ต่อภูมิคุ้มกันของสัตว์น้ำและฤทธิ์ในการควบคุมเชื้อแบคทีเรียก่อโรค**. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วุฒิชชาติ สุนทรสมัย และ ปิยะพร ธรรมชาติ. (2016). **รูปแบบการท่องเที่ยวชุมชนเชิงสุขภาพของจังหวัดปราจีนบุรีเพื่อการพัฒนาเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนอย่างยั่งยืน**. วารสารสมาคมนักวิจัย ปีที่ 21 ฉบับที่ 3 กันยายน-ธันวาคม 2016.
- นฤพนธ์ ดัวงวิเศษ (2018). **ทุนนิยมโลกของการแพทย์สมัยใหม่กับการปลูกเสกชีวิตและสุขภาพของมนุษย์**. วารสารมานุษยวิทยา ปีที่ 1(มกราคม-มิถุนายน 2018). ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน). ถ.บรมราชชนนี ตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170.
- จรัสศรี รูปำดี (2019). **เศรษฐศาสตร์การเมืองว่าด้วยความขัดแย้งทางวาทกรรมของการแพทย์แผนปัจจุบัน การแพทย์แผนไทยการแพทย์ทางเลือกเกี่ยวกับการปฏิรูปทางการแพทย์**. วารสารเทคโนโลยีภาคใต้ ปีที่ 12 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2019.
- Foucault Michel (1973). **The Birth of the Clinic An Archaeology of Medical Perception**. Translated from the French by A.M.Sheridan
- This translation first published in 1973, **first published as a Social Science paperback 1976 by Tavistock Publications Limited**. Routledge is an imprint of the Taylor & Francis Group this edition published in the Taylor & Francis e-Library, 2003. © Tavistock Publications Limited 1973.